

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра лісівництва

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Директор ННІ ЛіСПГ

проф. Лакида П.І.

" _____ " _____ 2019 р.

Розглянуто і схвалено

на засіданні кафедри лісівництва

Протокол № _____ від _____ 2019 р.

Завідувач кафедри

_____ проф. Бондар А.О.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ
«ПІДГОТОВКА ЛІСОВОГО ПОЖЕЖНИКА»**

Для підготовки лісового пожежника початкового рівня, а також перепідготовки та підвищення кваліфікації пожежників лісових пожежних станцій та лісництв Державних підприємств лісового господарства України

Розробники: доц., к.с.-г.н., Гуменюк В.В.,

проф., д.с.-г.н., Зібцев С.В.

Київ – 2019 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ЛІСОВОГО ПОЖЕЖНИКА

Загальна кількість годин	60
Кількість кредитів ECTS	2,0
Форма контролю	іспит
Лекційні заняття	29 год.
Практичні заняття	8 год.
Польові заняття	15 год.
Іспит	8 год.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Метою навчального курсу є теоретична та практична підготовка лісового пожежника початкового рівня, а також перепідготовка та підвищення кваліфікації пожежників лісових пожежних станцій та лісництв Державних підприємств лісового господарства України, набуття ними практичних навичок щодо особливостей організації та гасіння природних пожеж.

Завдання навчального курсу навчити лісового пожежника розуміти природу лісових пожеж, організовувати пожежні команди, використовувати захисне екіпірування, управляти ризиками під час гасіння пожеж, прогнозувати поведінку природних пожеж, використовувати засоби зв'язку, ручні інструменти, пожежну техніку й обладнання, а також застосовувати відповідні стратегічні й тактичні прийоми гасіння природних пожеж.

У результаті проходження навчального курсу лісових пожежників повинен

знати:

- права і обов'язки лісового пожежника;
- особливості побудови та структуру пожежної команди;
- особливості харчування та споживання води в польових умовах;
- перелік засоби індивідуального захисту та особистого спорядження;
- ситуації, яких варто остерігатися та основні правила поведінки під час пожежі;
- систему СЗЕБ (спостереження, зв'язок, шляхи евакуації і зони безпеки);
- правила безпеки під час гасіння пожеж на межі лісу й населеного пункту;

- базову термінологію;
- класифікацію видів природних горючих матеріалів та їх вплив на поведінку пожежі;
- особливості впливу погодних умов на поведінку пожежі;
- особливості впливу рельєфу на поведінку пожежі;
- стратегічні й тактичні прийоми гасіння природних пожеж;

уміти:

- орієнтуватися на місцевості та читати топографічні карти;
- правильно використовувати засоби зв'язку;
- правильно користуватися ручними інструментами;
- використовувати пожежні автоцистерни, модулі та мотопомпи;
- прокладати рукавні лінії для подачі води;
- проводити розвідку, локалізацію, догашування, окараулювання та ліквідацію пожежі;
- застосовувати відповідні стратегічні й тактичні прийоми гасіння природних пожеж.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1

«ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІСОВОГО ПОЖЕЖНИКА»

Тема 1. Права і обов'язки лісового пожежника

Права, обов'язки і відповідальність лісового пожежника згідно з існуючими нормативно-правовими актами України. Посадова інструкція та кваліфікаційні вимоги. Обов'язки та відповідальність пожежника під час розвідки, локалізації, догашування, окараулювання та ліквідації пожежі.

Тема 2. Структура пожежної команди

Формування пожежної команди. Структура та порядок підпорядкування. Розподіл завдань. Командна робота. Відповідальність членів команди. Ефективне використання часу. Контроль за виконанням завдань. Формування командного духу та поваги серед членів команди.

Тема 3. Фізична підготовка

Пам'ятайте, що люди травмуються коли втомлюються. Поради для досягнення високої продуктивності роботи. Аеробна підготовка. Силова підготовка. Ознаки перевтоми.

Тема 4. Читання топографічних карт та орієнтування на місцевості з використанням компаса

Читання топографічних карт. Орієнтування на місцевості. Особливості використання компаса.

Тема 5. Харчування та споживання води в польових умовах

Організація харчування та калорійність їжі. Доставка питної води та шляхи мінімізації зневоднення. Особиста гігієна та чистота в таборі.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2

«ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ЗАХИСТ, СПОРЯДЖЕННЯ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ»

Тема 1. Засоби індивідуального захисту та особисте спорядження

Засоби індивідуального захисту. Особисте спорядження. Використання та догляд. Обмеження спорядження по вазі. Обов'язкові предмети. Додаткові предмети. Інші особисті речі. Відповідальність за засоби індивідуального захисту та особисте спорядження.

Тема 2. Управління ризиками: ситуації, яких варто остерігатися та основні правила поведінки під час пожежі

Управління ризиками. Визначення характеристик пожеж, що призводять до трагічних наслідків. Ситуації, яких варто остерігатися, ситуації застереження. Основні правила поведінки під час пожежі.

Тема 3. Система LCES (спостереження, зв'язок, шляхи евакуації і зони безпеки

Особливості використання системи LCES. Пожежні спостерігачі. Зв'язок. Шляхи евакуації. Місця екстреного розгортання і зони безпеки.

Тема 4. Безпека під час гасіння пожежі на межі лісу й населеного пункту

Відповідальність та взаємодія з ДСНС України. Прогнозування поведінки (динаміки) пожежі. Визначення класу складності. Оцінка ситуації при гасінні будівель. Тактичні проблеми і небезпеки.

Тема 5. Людський фактор

Ситуаційна обізнаність. Зв'язок, отримання та передача інформації. Низький рівень обізнаності. Відволікання від основного завдання. Виснаження. Реакції на стрес.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3

«ПОВЕДІНКА ПРИРОДНИХ ПОЖЕЖ»

Тема 1. Базова термінологія

Складові елементи пожежі. Терміни пов'язані з поведінкою пожежі. Інші лісівничо-пірологічні терміни.

Тема 2. Природні горючі матеріали

Види, структура та розміщення горючих матеріалів. Запаси. Вологість. Теплотворна здатність.

Тема 3. Погодні умови

Атмосферна нестабільність. Температура повітря. Відносна вологість повітря. Вітер. Оподи.

Тема 4. Рельєф

Вплив схилу на поведінку пожежі. Вплив експозиції схилу на поведінку пожежі. Вплив місцевості на поведінку пожежі.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 4

«ГАСІННЯ ПОЖЕЖ»

Тема 1. Зв'язок

Види зв'язку. Засоби радіозв'язку. Організація зв'язку та розробка плану комунікацій. Правила щодо отримання та передачі інформації в ефірі.

Тема 2. Ручні інструменти

Види ручних інструментів. Застосування. Огляд до та після використання. Перенесення і транспортування. Зберігання. Правила безпеки.

Тема 3. Автоцистерни, пожежні модулі та мотопомпи

Автоцистерни та їх застосування. Пожежні модулі та їх застосування. Мотопомпи та їх застосування. Правила забору води до автоцистерн, пожежних модулів та з використанням мотопомп.

Тема 4. Прокладання рукавних ліній

Пожежні рукави та їх застосування. Розмотування рукава. Проста прокладка рукавної лінії. Передова прокладка рукавної лінії. Подача води. Пожежні стволи. Догляд за пожежними рукавами та їх зберігання.

Тема 5. Етапи гасіння пожежі (розвідка, локалізація, догашування, окараулювання, ліквідація)

Розвідка пожежі. Локалізація периметру пожежі. Догашування пожежі. Окараулювання місця пожежі. Ліквідація.

Тема 6. Стратегія і тактика гасіння

Пожежний трикутник та методи його руйнування. Наступальна стратегія – пряма, непряма і паралельна атаки. Оборонна стратегія. Тактичні прийоми гасіння. Способи гасіння. Методи гасіння.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «ПІДГОТОВКИ ЛІСОВОГО ПОЖЕЖНИКА»

Назви розділів	Кількість годин				
	всього	у тому числі			
		лекції	практичні	польові	іспит
Тема 1. Особливості підготовки лісового пожежника:					
- Права і обов'язки	13,0	1,0	–	–	–
- Структура пожежної команди		1,0	–	–	–
- Фізична підготовка		1,0	–	–	–
- Читання топографічних карт та орієнтування на місцевості з використанням компаса		2,0	–	–	–
- Харчування та споживання води в польових умовах		1,0	–	–	–
- Вправи: «Читання топографічних карт та орієнтування на місцевості»		–	2,0	–	–
- Польові навчання: «Орієнтування на місцевості з використанням компасу та картографічних матеріалів»		–	–	3,0	–
- Іспит з фізичної підготовки		–	–	–	2,0
<i>Всього за модуль</i>		6,0	2,0	3,0	2,0
Тема 2. Індивідуальний захист, спорядження та управління ризиками					
- Засоби індивідуального захисту та особисте спорядження	17,0	2,0	–	–	–
- Управління ризиками: ситуації, яких варто остерігатися та основні правила поведінки під час пожежі		2,0	–	–	–
- Система LCES (спостереження, зв'язок, шляхи евакуації і зони безпеки)		2,0	–	–	–
- Безпека під час гасіння пожежі на межі лісу й населеного пункту		1,0	–	–	–
- Людський фактор		2,0	–	–	–
- Вправи: «Індивідуальний захист, спорядження та управління ризиками»		–	2,0	–	–
- Польові навчання: «Обов'язки і завдання пожежного спостерігача, використання радіозв'язку, визначення шляхів евакуації та зон безпеки»		–	–	4,0	–
- Іспит		–	–	–	2,0
<i>Всього за модуль</i>		9,0	2,0	4,0	2,0
Тема 3. Поведінка природних пожеж:					
- Базова термінологія	14	1,0	–	–	–

- <i>Природні горючі матеріали</i>		2,0	–	–	–
- <i>Погодні умови</i>		2,0	–	–	–
- <i>Рельєф</i>		1,0	–	–	–
- <i>Вправи: «Прогнозування розвитку та поведінки пожежі на основі відомих параметрів погоди, характеристики горючих матеріалів та рельєфу»</i>		–	2,0	–	–
- <i>Польові навчання: «Використання ручних інструментів та мотопомп»</i>		–	–	4,0	–
- <i>Іспит</i>		–	–	–	2,0
<i>Всього за модуль</i>		6,0	2,0	4,0	2,0
Тема 4. Гасіння пожеж:					
- <i>Зв'язок;</i>		1,0	–	–	–
- <i>Ручні інструменти;</i>		1,0	–	–	–
- <i>Автоцистерни, модулі та мотопомпи;</i>		1,0	–	–	–
- <i>Прокладання рукавних ліній;</i>		1,0	–	–	–
- <i>Етапи гасіння пожежі (розвідка, локалізація, догашування, окараулювання, ліквідація);</i>		2,0	–	–	–
- <i>Стратегія і тактика гасіння;</i>		2,0	–	–	–
- <i>Вправи: «Ліквідація пожежі заданої інтенсивності з урахуванням горючих матеріалів, погодних умов та рельєфу»</i>	16	–	2,0	–	–
- <i>Польові навчання: «Прокладання магістральної рукавної лінії, застосування пожежних автоцистерн та модулів»</i>		–	–	4,0	–
- <i>Іспит</i>		–	–	–	2,0
<i>Всього за модуль</i>		8,0	2,0	4,0	2,0
<i>Всього за курс</i>	60,0	29,0	8,0	15,0	8,0

4. ТЕМИ ВИЌЗНИХ ПОЛЬОВИХ ЗАНЯТЬ

№ з/П	НАЗВА ТЕМИ	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН
1	Орієнтування на місцевості з використанням компасу та картографічних матеріалів	3,0
2	Обов'язки і завдання пожежного спостерігача, використання радіозв'язку, визначення шляхів евакуації та зон безпеки	4,0
3	Використання ручних інструментів та мотопомп	4,0
4	Прокладання магістральної рукавної лінії, застосування пожежних автоцистерн та модулів	4,0
РАЗОМ		15,0

5. ПРИКЛАД КОНТРОЛЬНИХ ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗАСВОЄННЯ ЗНАТЬ

1. Наземні способи виявлення лісових пожеж?
2. Перерахуйте способи гасіння лісових пожеж, особливості їх застосування?
3. У чому полягає лісопожежна стратегія?
4. У чому полягає лісопожежна тактика?
5. Застосування прямої атаки?
6. Застосування не прямої атаки?
7. Застосування паралельної атаки?
8. Позитивні та негативні якості води як вогнегасного засобу?
9. Класифікація лісових пожеж?
10. Причини виникнення лісових пожеж?
11. Переваги поверхнево-активних речовин як вогнегасного засобу?
12. Елементи лісової пожежі?
13. Умови виникнення лісових пожеж?
14. Яким чином встановлюється середній клас природної пожежної небезпеки лісових насаджень?
15. Яким чином встановлюється середній клас пожежної небезпеки лісових насаджень у зв'язку з погодними умовами?
16. Тактика гасіння верхових лісових пожеж?
17. Тактика гасіння низових лісових пожеж?
18. Тактика гасіння торф'яних пожеж?
19. Гасіння лісових пожеж шляхом засипання крайки пожеж ґрунтом?
20. Гасіння лісових пожеж шляхом захльостування вогню на крайці пожежі?
21. Дороги протипожежного призначення як один з видів обмежувальних протипожежних заходів?
22. Особливості розповсюдження низових пожеж?
23. Особливості розповсюдження верхових пожеж?
24. Особливості розповсюдження підземних пожеж?
25. Особливості розповсюдження стійких та рухливих форм пожеж?

26.Характеристика лісових горючих матеріалів?

27.Розкрийте процес горіння деревини?

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Словесні (лекції, бесіди, розповіді, консультації), наочні (презентації тощо), практичні (практичні вправи та польові заняття).

7. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль: виконання практичних вправ, виконання польових вправ; підсумковий контроль за модуль – іспит.

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ КУРСУ

Поточний контроль				Загальна кількість балів
Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4	
75–100	75–100	75–100	75–100	300–400

Примітка. Мінімальна кількість балів для зарахування кожного модуля – 75, максимальна – 100.

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Свириденко В. Є. Лісова пірологія : підруч. / Свириденко В. Є. , Бабіч О. Г., Швиденко А. Й. – К. : Агропромвидав України,1999.– 172 с.

2. Свириденко В.Є. Практикум з лісівництва: навч. посіб. / Свириденко В.Є., Киричок Л.С., Бабіч О.Г.; за ред. В. Є. Свириденка. – К. : Арістей, 2008. – 416 с.

3. Лісова пірологія. Методичні вказівки та завдання до лабораторних робіт для студентів лісогосподарського факультету. – 2-е вид., перер. і допов. (укладачі Свириденко В. Є., Бабіч О. Г.) – К. : НАУ,1992. –30с.

4. Комплект ілюмінованих планів лісового фонду лісівництва для індивідуальних завдань до лабораторних робіт (150 екз.)

5. Interagency Standards for Fire and Fire Aviation Operations [Електронний ресурс] / Department of the Interior, Bureau of Land Management, National Park Service, U.S. Fish and Wildlife Service, Bureau of Indian Affairs, Department of

Agriculture Forest Service // NFES 2724. – 2018. – Режим доступу до ресурсу:
<https://www.nifc.gov/PUBLICATIONS/redbook/2018/RedBookAll.pdf>.

6. Incident Response Pocket Guide [Електронний ресурс] // National Wildfire Coordinating Group. – 2018. – Режим доступу до ресурсу:
<https://www.nwccg.gov/sites/default/files/publications/pms461.pdf>.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Свириденко В. Є. Лісова пірологія : підруч. / Свириденко В. Є. , Бабіч О. Г., Швиденко А. Й. – К. : Агропромвидав України, 1999.– 172 с.

2. Свириденко В.Є. Практикум з лісівництва: навч. посіб. / Свириденко В.Є., Киричок Л.С., Бабіч О.Г.; за ред. В. Є. Свириденка. – К. : Арістей, 2008. – 416 с.

3. Горшенін Н.М. Лесная пирология: уч. пос. для вузов / Горшенін Н.М., Диченков Н.А., Швиденко А.Й. – Львов : Вища шк., 1981.– 160 с.

4. Лісова пірологія. Методичні вказівки та завдання до лабораторних робіт для студентів лісогосподарського факультету. – 2-е вид., перер. і допов. (укладачі Свириденко В. Є., Бабіч О. Г.) – К. : НАУ, 1992. –30с.

5. Червоный М.Г. Охрана лесов : учебн. для техн. / М. Г. Червоный. – М. : Лесн. пром-сть 1981.– 240 с.

Допоміжна

1. Стратегия по снижению пожарной опасности на ООПТ Алтае-Саянского экорегиона / [А. С. Шишкин, В. А. Иванов, Г. А. Иванова та ін.]. – Новосибирск : СО РАН, 2013. – 265 с.

2. Голдаммер Й.Г. Пожары Евразии в системе охраны природы: достижения в использовании предписанных выжиганий в области охраны природы, управления ландшафтами, лесным хозяйством и углеродом в умеренно-бореальной зоне Европы и странах юго-восточной Европы, на Кавказе, в центральной и северо-восточной Азии / Голдаммер Й.Г., Хофман Г., Бруце М. та ін. // Пожары в лесных экосистемах Сибири : материалы Всероссийской

конференции с международным участием. – Красноярск : ИЛ СО РАН, 2008. – С. 13-15.

3. Краснощекова Е.Н. Воздействие пирогенного фактора на комплексы почвенных беспозвоночных сосняков / Е.Н. Краснощекова // Пожары в лесных экосистемах Сибири : материалы Всероссийской конференции с международным участием. – Красноярск : ИЛ СО РАН, 2008. – С. 149–151.

4. Брушлинский Н.Н. Мировая пожарная статистика / Брушлинский Н.Н., Соколов С.В., Вагнер П. // Пожарное дело. – 2008. – №7. – С. 38–41.

5. Ершов Д.В. Оценка риска возникновения пожаров от молний по данным грозопеленгации / Ершов Д.В., Коровин Г.Н., Подольская А.С. // Пожары в лесных экосистемах Сибири: материалы Всероссийской конференции с международным участием. – Красноярск: ИЛ СО РАН, 2008. – С. 52–53.

6. Вараксин Г.С. Технология выращивания пожароустойчивых культур хвойных видов / Вараксин Г.С., Цветков П.А. // Пожары в лесных экосистемах Сибири: Материалы Всероссийской конференции с международным участием. – Красноярск : ИЛ СО РАН, 2008. – С. 208–210.

7. Овсянников И. В. Противопожарное устройство лесов / И. В. Овсянников. – М. : Лесн. пром-сть., 1978. – 113 с.

8. Арцыбашев Е.С. Тушение лесных пожаров искусственно вызываемыми осадками из облаков / Е. С. Арцыбашев. – М. : Лесн. пром-сть, 1973. – 88с.

9. Справочник лесоведа / Под ред. П. С. Пастернака. – К. : Урожай, 1990. – 296 с.

10. Червоный М. Г. Берегите лес от пожара. Серия диапозитивов сопроводительным текстом / М. Г. Червоный. – М. : Знание, 1978. –32 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. The EuroFire Project (Practical recommendations on the framework of the European Project "Euro fire" to improve the professional skills of people involved in the liquidation of forest fires) [Electronic Resource] / Johann Georg Goldammer, Mark Jones, Paul Bowers, Claire Glaister // The Global Fire Monitoring Center (GFMC) Fire Ecology Research Group c/o Freiburg University – 2009 – pages 165. access mode: <http://www.euro-fire.eu/>.

2. Fire line Handbook. National Wildfire Coordination Group. NWCG Handbook 3. PMS 410-1/ NFES 0065, 2004. – 352 p. - Режим доступа: http://www.wildfirelessons.net/documents/flhb_410-1.pdf.

3. Forest fires (“New methods for preventing and fighting forest fires” on the framework of the European Project "Fire Paradox") [Electronic Resource] / European Fire Research Community – 2006-2010. access mode: <http://www.fireparadox.org/>.

4. Interagency Standards for Fire and Fire Aviation Operations [Электронный ресурс] / Department of the Interior, Bureau of Land Management, National Park Service, U.S. Fish and Wildlife Service, Bureau of Indian Affairs, Department of Agriculture Forest Service // NFES 2724. – 2018. – Режим доступа до ресурсу: <https://www.nifc.gov/PUBLICATIONS/redbook/2018/RedBookAll.pdf>.

5. Incident Response Pocket Guide [Электронный ресурс] // National Wildfire Coordinating Group. – 2018. – Режим доступа до ресурсу: <https://www.nwccg.gov/sites/default/files/publications/pms461.pdf>.

12. ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Яку інформацію старша посадова особа (майстер ЛПС, лісничий, директор і т.д.) повинна негайно повідомити диспетчеру по прибутті на місце пожежі:

1	Місце пожежі (лісництво, квартал, виділ, землекористувач, режимно-радіаційна зона)
2	Вид пожежі (лісова, трав'яна чи торф'яна)
3	Попередню площу пожежі
4	Кількість залучених сил та засобів
5	Інформацію про керівника гасіння пожежі
6	Метеорологічні умови
7	Радіочастоти
8	Потребу в додаткових ресурсах
9	Кращі під'їзні шляхи

2. Розташуйте стадії гасіння лісової пожежі в порядку черговості їх проведення:

1	Догашування та окараулювання
2	Розвідка (на кожній стадії)
3	Ліквідація пожежі
4	Складання плану гасіння пожежі
5	Гасіння та локалізація пожежі

3. Догашування – це ...?

1	припинення можливості подальшого поширення горіння і створення умов для його успішної ліквідації, що досягається шляхом виконання комплексу дій наявними силами і засобами
2	оперативно-тактичний захід, що проводиться після повної ліквідації пожежі за якого повинні бути виставлені працівники із засобами пожежогасіння для охорони місця пожежі на випадок виникнення окремих осередків горіння.
3	оперативно-тактичний захід, що проводиться після локалізації пожежі та полягає в ліквідації вогнищ горіння, які залишилися на пройденій пожежею площі.
4	завершальна стадія, коли встановлюється відсутність умов для відновлення пожежі, після завершення робіт локалізації та догашування

4. Ліквідація пожежі – це ...?

1	припинення можливості подальшого поширення горіння і створення умов для його успішної ліквідації, що досягається шляхом виконання комплексу дій наявними силами і засобами
2	оперативно-тактичний захід, що проводиться після повної ліквідації пожежі за якого повинні бути виставлені працівники із засобами пожежогасіння для охорони місця пожежі на випадок виникнення окремих осередків горіння.
3	оперативно-тактичний захід, що проводиться після локалізації пожежі та полягає в ліквідації вогнищ горіння, які залишилися на пройденій пожежею площі.
4	завершальна стадія, коли встановлюється відсутність умов для відновлення пожежі, після завершення робіт локалізації та догашування

5. Окараулювання – це ...?

1	припинення можливості подальшого поширення горіння і створення умов для його успішної ліквідації, що досягається шляхом виконання комплексу дій наявними силами і засобами
2	оперативно-тактичний захід, що проводиться після повної ліквідації пожежі за якого

	повинні бути виставлені працівники із засобами пожежогасіння для охорони місця пожежі на випадок виникнення окремих осередків горіння.
3	оперативно-тактичний захід, що проводиться після локалізації пожежі та полягає в ліквідації вогнищ горіння, які залишилися на пройденій пожежею площі.
4	завершальна стадія, коли встановлюється відсутність умов для відновлення пожежі, після завершення робіт локалізації та догашування

6. Локалізація пожежі – це ...?

1	припинення можливості подальшого поширення горіння і створення умов для його успішної ліквідації, що досягається шляхом виконання комплексу дій наявними силами і засобами
2	оперативно-тактичний захід, що проводиться після повної ліквідації пожежі за якого повинні бути виставлені працівники із засобами пожежогасіння для охорони місця пожежі на випадок виникнення окремих осередків горіння.
3	оперативно-тактичний захід, що проводиться після локалізації пожежі та полягає в ліквідації вогнищ горіння, які залишилися на пройденій пожежею площі.
4	завершальна стадія, коли встановлюється відсутність умов для відновлення пожежі, після завершення робіт локалізації та догашування

7. Розрізняють наступні стратегії гасіння пожеж:

1	Пряма атака
2	Наступальна
3	Оборонна
4	Непрама атака
5	Паралельна атака

8. Розрізняють наступні тактичні прийоми наступальної стратегії гасіння пожежі:

1	Наступальна
2	Пряма атака
3	Непрама атака
4	Паралельна атака
5	Оборонна

9. Захльостування вогню здійснюється?

1	засипанням крайки пожежі ґрунтом
2	заливанням крайки пожежі водою з використанням ранцевих обприскувачів
3	мітлами, віниками із зелених гілок, мокрими тканинами, хлопавками
4	пуском зустрічного вогню

10. Вкажіть способи проведення відпалу

1	Ступінчастий спосіб
2	Поступовий спосіб
3	Спосіб гребінки
4	Паралельний спосіб
5	Спосіб випереджального вогню

11. З метою проведення розвідки пожежі, що відбувається у першій режимно-радіаційній зоні застосовують?

1	Пожежних бійців, які здійснюють розвідку пішим ходом
2	Безпілотні літальні апарати
3	Літаки
4	Гелікоптери
5	Спеціалізований транспорт

12. Який основний вид зв'язку застосовують під час гасіння пожежі?

1	Мобільний зв'язок
2	Супутниковий зв'язок
3	Гучномовці
4	Радіозв'язок

13. Керівник гасіння лісової пожежі – це ...?

1	старша посадова особа лісової охорони
2	старша посадова особа лісової охорони ДСНС України
3	старша посадова особа лісової охорони, яка першою прибула на гасіння пожежі, а у випадку надзвичайної ситуації старша посадова особа ДСНС України.
4	водій лісової пожежної станції

14. Які основні п'ять правил пожежника описані в «Кишеньковому довіднику лісового пожежного зони відчуження»?

1	Необов'язково знати своє завдання
2	Аналізуйте свої дії
3	Інформуйте інших при наявності небезпеки
4	Підтверджуйте отримання повідомлень
5	Ставте питання, якщо чогось не знаєте
6	Якщо Ви чогось не знаєте або не розумієте, все рівно продовжуйте гасіння пожежі
7	Інформуйте інших по мірі необхідності

15. Під час виконання робіт на крайці пожежі пожежні зобов'язані?

1	Зберігати дистанцію не менше 3 м
2	Не зберігати дистанцію
3	Тримати в полі зору сусідів, постійно контролювати їх переміщення
4	При загрозі оточення крайкою пожежі негайно відійти на безпечну відстань

16. Перелічіть горючі матеріали за їх роллю у виникненні та розповсюдженні горіння?

1	провідники горіння, надземні, підтримуючі горіння
2	підтримуючі горіння, наземні, затримуючі горіння
3	затримуючі горіння, підземні, провідники горіння
4	провідники горіння, підтримуючі горіння, затримуючі горіння

17. Перелічіть основні засоби індивідуального захисту пожежника:

1	Вогнетривкий одяг та шолом
2	Шкіряні рукавиці та взуття
3	Захисні окуляри та респіратор
4	Все вищеперераховане

18. Що означає вираз: «Подивися вгору /вниз /навколо»?

1	Оцінювання ЛГМ
2	Оцінювання вологості ЛГМ
3	Оцінювання температура ЛГМ
4	Оцінювання місцевості
5	Оцінювання вітру
6	Оцінювання атмосферної нестабільності
7	Оцінювання поведінки пожежі
8	Все вищеперераховане

19. У яких випадках до виконання завдань з гасіння лісових пожеж залучається авіація?

1	у випадках виникнення лісової пожежі у зоні відповідальності територіальних органів ДСНС і загрози її переростання у НС (за письмовим зверненням керівництва територіального органу управління ДСНС, рішенням Голови, першого заступника Голови ДСНС)
2	у випадках виникнення НС регіонального і місцевого рівнів (на підставі аналізу НС, проведеного в ДСНС, територіальних органах ДСНС, або звернень керівників центральних і місцевих органів виконавчої влади, за рішенням Голови, першого заступника (заступника) Голови ДСНС)
3	у випадках введення режиму надзвичайного стану, оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації – за рішенням Голови ДСНС
4	Все вищеперераховане

20. Поведінка пожежі визначається реакцією вогню на дію таких чинників, як ...

1	Погодні умови
2	Природний горючий матеріал
3	Умови рельєфу
4	Наявність населених пунктів